

ATT LEVA

i världen förr och nu

Innehållsförteckning

Kapitel	Sid
Vi lär oss historia	4
1. "Människor har visst alltid velat skriva!"	7
2. "Hurra för demokratin!"	17
3. "Tänk om vi lever i AI-tiden?"	25
4. "Tur ändå att de uppfann maskinerna!"	35
5. "Det får aldrig hända igen!"	45
6. "Tänk om alla länder gjorde som FN säger!"	55
Bildförteckning och källförteckning	64

Kapitel 2

"Hurra för demokratin!"

FAKTA

Historiska epoker

Människans historia delas in i perioder som kallas epoker. Epoken innan människor började skriva kallas förhistorisk tid. Då flyttade människorna runt för att jaga vilda djur och leta efter växter att äta. Det har arkeologer räknat ut genom att undersöka gamla saker de hittat.

Förhistoriska verktyg av sten.

När människor började odla och ha boskapsdjur kunde de bo kvar på samma plats. De byggde byar. Med tiden blev vissa byar till stora städer. Där började människor skriva för ungefär 5 000 år sedan.

Ett tempel från antiken.

För 3 000 år sedan började epoken antiken. Man säger att demokratin föddes då, i Grekland.

Epoken efter antiken kallas medeltiden. Det finns många spännande berättelser från medeltiden. De handlar ofta om kungar och riddare och om kyrkans makt i Europa. Men de flesta människorna var fattiga bönder.

Ett slott från medeltiden.

STRYK UNDER

namnet på tre olika historiska epoker.

Lektion med Natan

Elle: Vad betyder det att demokratin föddes i antikens Grekland?

Natan: Det betyder att människor i Grekland fick vara med och rösta fram sina ledare redan under antiken, för mer än tvåtusen år sedan.

Bob: Som i Sverige i dag? När vi har val?

Natan: På sätt och vis. Men i Grekland under antiken var det bara de fria, rika männen som fick rösta.

Anina: Vad menar du med "fria" män?

Natan: På den tiden fanns det slavar, alltså människor som andra kunde köpa och sälja. Slavarna tvingades arbeta åt den som ägde dem. De fick inte vara med och rösta. Och det fick inte kvinnor heller, även om de var fria.

Anina: Vad orättvist!

Natan: Ja. Men det var ändå det första steget mot att ha demokrati som styrelseskick.

Elle: Styrelseskick. Vilket svårt ord!

Natan: Ja, det betyder hur landet styrs. Om det är en demokrati eller en diktatur.

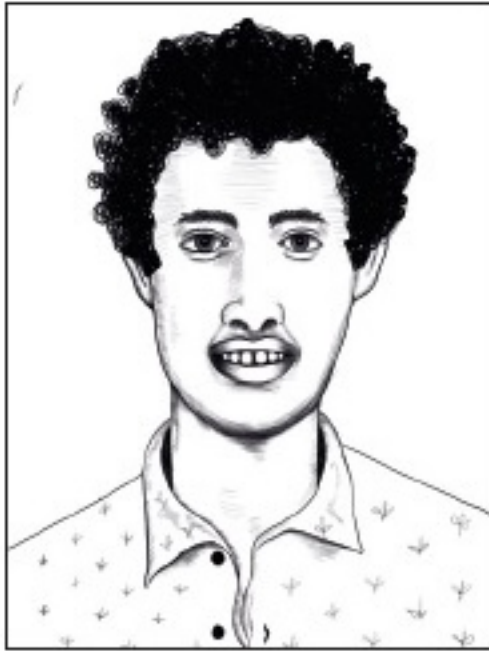
Ada: Stopp, stopp nu, Natan! Alldeles för många nya ord!

Natan: Jag förstår det. Demokrati betyder folkstyre. Alltså att folket röstar fram den som ska styra landet.

Savas: Diktatur är tvärtom! En diktator bestämmer allting själv!

Natan: Exakt. Ofta med polisens eller militärens hjälp. Det kallas för enväldshärskare och betyder att en person ensam har all makt.

HJÄLP BOB!

Bob ska svara på fyra frågor om texten. Hjälp honom!

1. Hur hade många det i Frankrike under upplysningstiden?

.....

.....

2. Vad hände med kungen i Frankrike?

.....

3. Vad hände med kyrkan och adeln i Frankrike?

.....

4. Vad är en revolution?

.....

GE VÅR TID ETT NAMN!

Vad tror ni att människor kommer att kalla vår tid om hundra år?

Diskutera tillsammans och skriv upp alla förslag på tavlan.

Enas sedan om ett namn genom ett demokratiskt val med handuppräckning.

Vår tids namn:

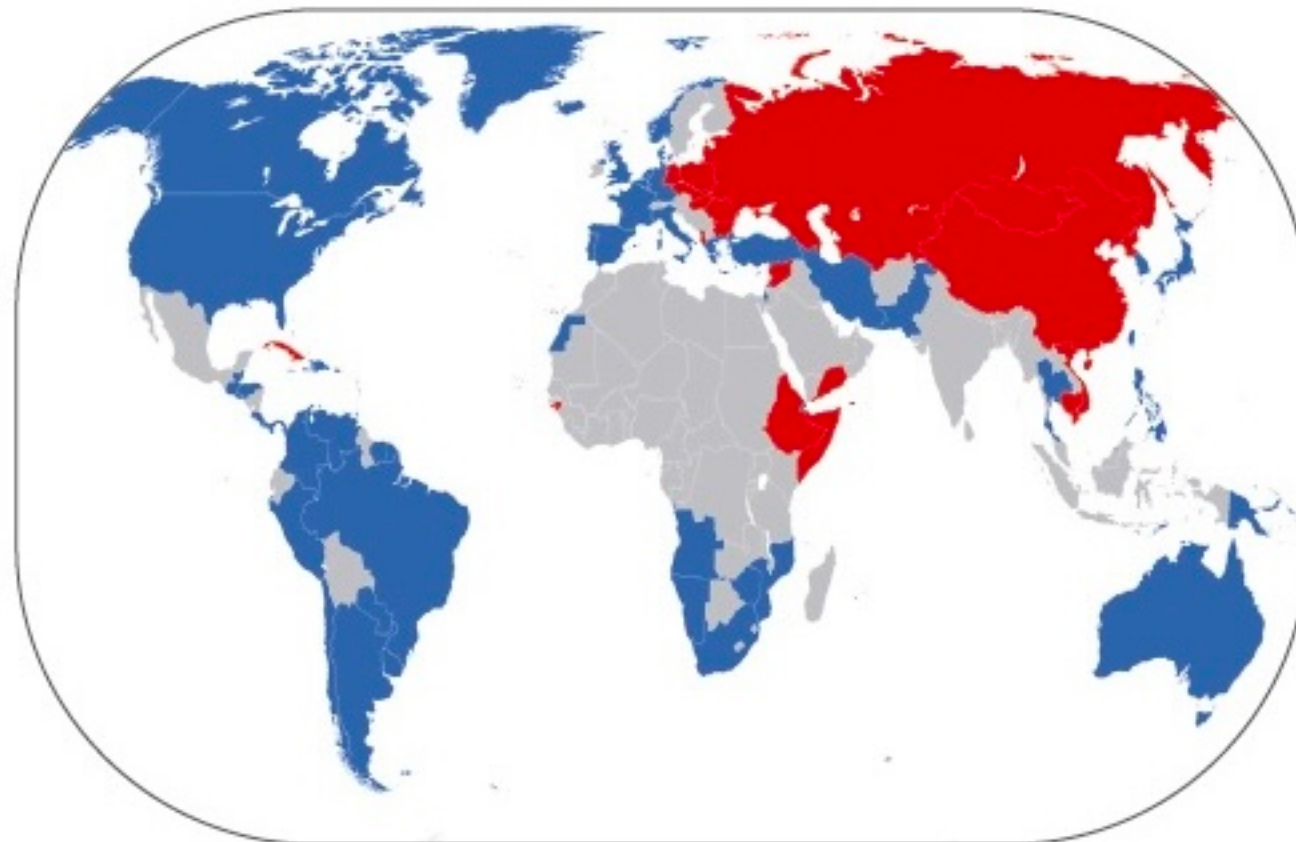
FAKTA

Det kalla kriget

Efter det andra världskriget fanns det två stormakter: Sovjetunionen och USA. En stormakt är ett land som kan påverka resten av världen, till exempel för att de har en stark armé.

Sovjetunionen bestod av Ryssland och flera länder i östra Europa och i Asien. Det var en diktatur. Sovjetunionen ville göra världen kommunistisk. Det skulle inte finnas rika och fattiga, utan alla skulle ha det lika bra.

USA består av 50 stater och ligger i Amerika. USA ville att världen skulle vara demokratisk och kapitalistisk. Alla skulle vara fria att bestämma över sig själva och sina pengar och saker.

Det fanns två stormakter i världen. De blå länderna på kartan är USA och de som samarbetade med dem. De röda är Sovjet och länder som samarbetade med dem.

HJÄLP ANINA!

Anina ska svara på två frågor om texten. Hjälp henne!

1. Vad är en stormakt?

.....

2. Vilka två stormakter fanns efter andra världskriget?

.....